

(élő leckék) és a megfigyelés (utólagos megbeszélés, bírálat) egyaránt szóhoz jut. Itt kínálkozik részünkről is néhány igénytelen megjegyzés. A szerző közölte mintatanítások túlságosan elaprózva a tanár és tanuló között folyamok le kérdések és feleletek alakjában. Köztudomású és a tapasztalat is igazolja, hogy a nyomtatott (holt) tervezet és eleven (élő) tanítás között a dolog természeténél fogva kisebb-nagyobb eltérések mutatkoznak. A szerző továbbá nem szemlélteti eléggé, bár hallgatag követi, a nálunk bevált négyes tagolást: *Előkészítés, célkitűzés, megértés és megerősítés*. A »kérdések és gyakorlatok« is részben túlságos követelményeket támasztanak a jelöltek pedagógiai és didaktikai képzettségével szemben. Néhány alkalmas szemléltető eszköznek, képek hiányát is éreztük (pl. a természettani tételnél, a földrajziaknál a tanulók térképeire támaszkodik).

Mindezek a lényegét illetőleg nem csorbítják a szerző érdemét és munkájának értékét. Akik az angol nyelvben jártasak, haszonnal forgathatják és nem egy tanulságot meríthetnek belőle a magyar tanítóképzés számára.

— m —

Edwin Sahliger: Deutsche Unterrichtssprache. Bratislava — Trencin, 1937. 18 l.

Ennek a meglehetősen sovány füzetnek célját szerzőnk az alcímben ímígy határozza meg: »segédkönyvecske a nem-német iskolákban folyó német nyelvtanításra«. Az előszóban kívánatosnak jelzi egy rokon cseh kiadvány elkészítését nem-cseh iskolák számára. A szerző tehát igen helyesen azt ajánlja, hogy a nyelvtanításban már kezdettől fogva az illető idegen nyelvet használjuk. Ezt az eljárást a magyar középiskolában okkal-móddal már évek óta alkalmazzák, külön bevált kiadványok (Beszédgyakorlatok) is rendelkezésünkre állanak, úgyhogy behozatalra nem szorulunk. Legkevésbé erre a füzetre, amelynek alapvető hibája van. Az anyag felosztása főcímeik szerint és közbeeső vezérszavakkal: tanterem, tanuló, tanítás, segédeszközök, nyelvtanulás, iskolán kívüli tevékenységek — még elfogadható, de annál súlyosabb kifogás illeti az eredeti szövegek és közmondások túltengő alkalmazását. A szerző valósággal kéjeleg ebben, miközben megfelelkezik róla, hogy a kezdő nyelvtanításban a legközelebb eső, szinte kézzelfogható anyagra van szükség, az *izmusok* és ritkább eredeti kifejezések ellenben azoknak valók, akik a nyelvben már járatosak. Ime a hömpölygő tömegeből izelítőül csak néhány példa: *Die Tinte wittert aus* (3), *Drückeberger* (3), *Seien Sie nicht so stürmisch* (3), *Unschuldslamm* (4), *Tafeljetzen* (5), *Schmalhäns Küchenmeister* (6), *ums Ohr hauen, hinters Licht führen* (7). *Sie glauben wohl, wir sind im Kaffeehaus* (8). Bei dieser *Lausbüherei* haben Sie sicher auch die *Hand im Spiel* gehabt (8) stb.

Helyenként politizál, sőt pedagogizál. Hogy mekkora sikerrel és izlésessel, mutatják a következő szemelvények: *Sprechen Sie, wie Ihnen der Schnabel gewachsen ist* (7), *Seien Sie nicht so vorlaut, frech* (7), *Das können Sie Ihrer Grossmutter, der alten Blaschkin, erzählen, nicht mir* (7), *Im Anfang greifen Sie zur deutschen Schullektüre des Staatsverlages* (10), *Sie scheinen heute wie auf glühenden Kohlen zu sitzen* (12). *Mit Ach und Krach sind Sie durchgekommen, durchgerutscht* (14) stb.

De minek folytatassuk?!

— m —